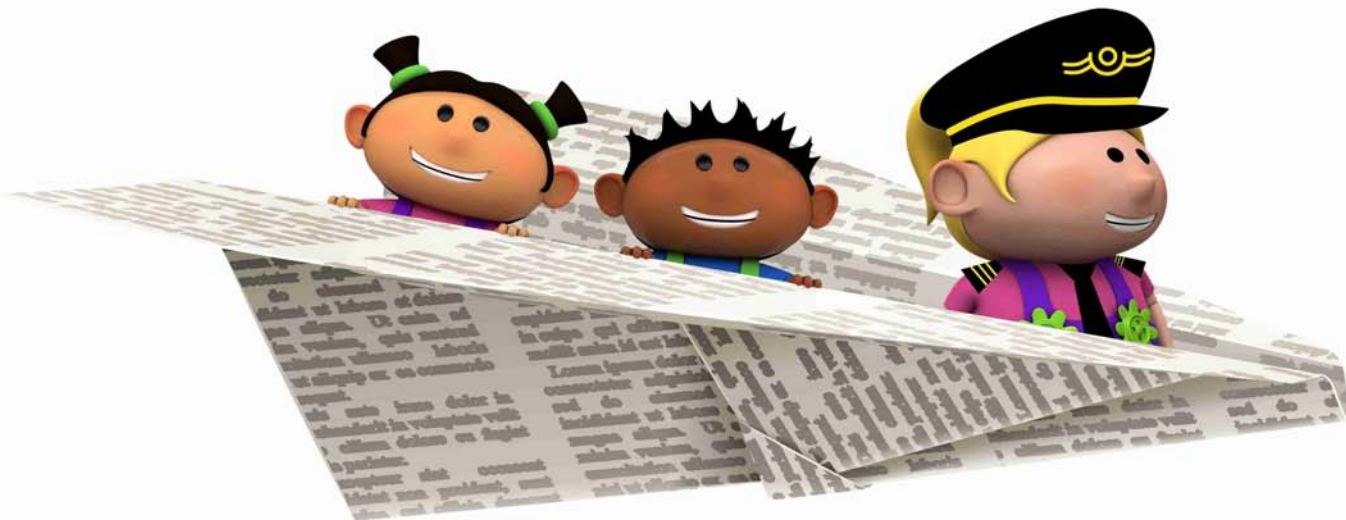

Guia

de literatura infantil no sexista

Introducció

3

**Literatura
infantil
i sexisme**

4

**Com
fer servir la guia**

5

**Primeres
lectures de
0 a 6
anys**

8

**Contes per a
nens i nenes
de**

**7 a 10
anys**

13

**Contes per a
nens i nenes**

**d'11 a 13
anys**

20

La guia que teniu a mans neix del treball conjunt entre la Biblioteca de Viladecans i el Programa d'Igualtat de Gènere de l'Ajuntament de Viladecans.

Es tracta d'un recull bibliogràfic que incorpora la relació de llibres infantils amb què compta el catàleg de la Biblioteca de Viladecans que fomenten rols femenins i masculins i models de relació alternatius als tradicionalment basats en estereotips o criteris que puguin ser sexistes.

L'objectiu de la guia és convertir-se en una eina de suport coeducatiu dirigida a les famílies i a les escoles que contribueixi a facilitar la tasca educativa basada en valors d'igualtat i equitat.

Des de molt aviat nenes i nens aprenen, coneixen i s'identifiquen amb determinades actituds, formes de ser o pensar depenent del gènere al qual pertanyen. En aquest sentit, existeixen molts espais de socialització i transmissió de les diferències de gènere i molts mecanismes d'aprenentatge d'aquests, essent els contes i llibres il·lustrats dirigits als infants un dels primers elements socialitzadors en el context familiar i escolar i que contribueixen a reforçar o qüestionar determinats rols o estereotips.

En el cas dels contes infantils o relats populars, diversos estudis demostren que aquest tipus de literatura segueix reproduint rols masculins i femenins sexistes que perpetuen la segregació de tasques i espais en funció del sexe. Relegant les dones a l'àmbit privat i a les tasques de cura i mostrant als homes com a líders innats, valents i sostenidors de la família.

La necessitat de superar aquestes diferències que limiten la imaginació i les aspiracions dels nens i les nenes a través dels condicionaments de gènere no ha de passar necessàriament per abandonar la tradició popular o deixar de transmetre els contes clàssics, que d'altra banda són eines molt útils en la transmissió de valors com l'amistat o la solidaritat. Més aviat, la proposta és contextualitzar el seu origen i qüestionar el missatge que transmeten sense oblidar que, com tota obra, no està exempta d'ideologia, no és neutral i correspon a una realitat temporal o d'espai molt concreta.

Es tractaria, doncs, d'oferir una lectura crítica als infants mitjançant un discurs complementari que qüestionari la realitat que presenta el conte, i complementar-ho amb models alternatius que mostrin una representació del que són les dones i els homes basada en un enfocament més igualitari.

Com podem identificar el sexisme en la literatura infantil?

A continuació us oferim una sèrie de criteris que considerem poden ajudar en la identificació d'elements sexistes en els contes, a fi de facilitar una lectura crítica i que qüestionin determinats models que discriminen o limiten la imaginació de nens i nenes.

a. Personatges

- Qui protagonitza la història?
- Qui són els personatges secundaris?
- Quants personatges femenins o masculins hi apareixen?
- Qui acaba resolent la problemàtica que planteja el conte?
- Qui salva a qui?

b. Referències socials dels personatges

- Quin rol assumeixen els personatges femenins? I els masculins?
- A què es dediquen els personatges femenins? I els masculins?
- S'hi fa referència a la condició familiar dels homes igual que a la de les dones?
- Quines característiques s'hi destaquen de les dones? I dels homes?
- Quins somnis o aspiracions hi tenen els personatges femenins? I els masculins?

Tasques i activitats que realitzen els personatges

- Qui se'n fa càrrec de les tasques domèstiques?
- Qui té cura de les persones dependents o els infants que hi puguin aparèixer?
- Treballen fora de casa els personatges masculins? I els femenins?
- Quines activitats hi realitzen els homes i quines les dones?
- Qui hi realitza les tasques de força?
- Amb quins objectes s'hi relacionen les dones? I els homes?

Vessant emocional dels personatges

- Com s'hi relacionen amb la por els personatges femenins? I els masculins?
- Quin lloc en la vida dels personatges n'ocupa l'amor dependent de si són homes o dones?
- La valentia o l'èxit social s'hi relacionen amb els personatges femenins? O amb els masculins?
- La passivitat n'és una característica majoritàriament femenina o masculina?
- L'amargura i la malícia en són actituds pròpies dels homes o de les dones?
- Què n'és motiu de gelosia entre les dones? I entre els homes?
- Els personatges masculins hi mostren o expressen els seus sentiments de la mateixa manera que els femenins?

Com fer servir la guia

**La guia està organitzada
en tres grups de llibres:**

Com fer servir la guia

Igualtat de gènere

Es presenta una relació igualitària entre els personatges femenins i els masculins en relació a com interactuen entre ells, les tasques que fan o el que senten.

- Com es relacionen els homes i les dones.
- La posició que ocupen uns i altres a la societat.
- El fet que totes les persones, amb independència del seu sexe, poden desenvolupar-se lliurement en base als seus desitjos.

Coreponsabilitat domèstica

Es mostra un repartiment igualitari de les tasques de la llar i les feines de cura. Fent palès que netejar, fregar o tenir cura dels infants o la gent gran són responsabilitats familiars que res tenen a veure amb una qüestió d'aptitud del sexe femení o masculí.

- La reflexió sobre el procés de distribució sexista de les tasques de la llar i responsabilitats familiars.
- La necessitat de ser persones autònomes i autosuficients pel que fa a les tasques domèstiques més enllà de ser un nen o una nena.
- El valor i la importància del treball domèstic malgrat no sigui remunerat.
- La identificació dels rols existents en el si familiar per tal d'adoptar actituds positives per compartir les responsabilitats familiars i domèstiques.

Revisió d'estereotips

De manera específica es revisen determinats estereotips que fan passar una característica d'una part del grup com a pròpia de tot el grup. Mostren personatges femenins i masculins que qüestionen els adjectius que acostumen a associar-se amb un o altre sexe.

- El qüestionament de les diferències en els jocs i les joguines que s'ofereixen als nens i a les nenes.
- La possibilitat de fer i sentir allò que desitgem i ens fa sentir més còmodes al marge de ser un nen o una nena.

Què podem treballar?

Què podem treballar?

Nous models de famílies

Es mostren espais de convivència diferents a la família tradicional. Comprenen famílies monoparentals o monomarentals, pares sols amb fills/es o mares soles amb fills/es. Famílies formades per parelles homosexuals, lesbianes o gais. Famílies reconstituïdes, formades per homes separats o dones separades amb fills o filles que inicien una nova relació de convivència amb una parella nova. Famílies formades pel pare o la mare i un avi o una àvia.

- La diversitat familiar i les diferències entre persones per tal de conèixer-les i respectar-les.

Noves masculinitats

Es presenten models d'homes i de nens allunyats de l'estereotip de gènere que assigna la valentia i la iniciativa com a característiques innates del sexe masculí. Es mostren nens i homes que parlen de les seves emocions, que es mostren sensibles i amb altres qualitats que van més enllà de la força.

- La curiositat entre les nenes i els nens per models alternatius de personatges femenins i masculins als contes.
- L'acceptació de les pròpies emocions com a legítimes independentment de ser un home o una dona.
- El qüestionament dels rols assignats a cada sexe.

Prevenció de la violència de gènere

A través de les històries que s'hi expliquen es mostren models de relació afectiva entre homes i dones que no justifiquen l'associació entre patiment i amor ni la incondicionalitat de les relacions amoroses.

- L'amor i les relacions de parella.
- Els mites i creences al voltant de l'amor romàntic.
- Imaginar amb els nens i nenes històries d'amor alternatives a les que generalment es presenten.

- Igualtat de gènere
- Coresponsabilitat domèstica
- Revisió d'estereotips
- Nous models de famílies
- Noves masculinitats
- Prevenció de la violència de gènere

**Primeres
lectures per
a nens i
nenes de
0 a 6
anys**

- Autora: Abeyà, Elisabeth.
● Títol: **QUÈ SERÉ QUAN SIGUI GRAN?**
Barcelona: La Galera, 2005.
Signatura: I* Abe
Argument: *la Clara decideix que, quan sigui gran, podrà ser el que vulgui.*
Àmbit: Igualtat de gènere
- Autor: Alcántara, Ricardo.
● Títol: **QUI AJUDA A CASA?**
Barcelona: Baula, 2003.
Signatura: I* Alc
Argument: *la mare, farta de fer sempre ella tota la feina de casa, decideix marxar de viatge. El seu marit i el seu fill hauran d'encarregar-se de realitzar les tasques domèstiques de la casa.*
Àmbit: Coresponsabilitat domèstica
- Autora: Ashbé, Jeanne.
● Títol: **FINS AL VESPRE!**
Barcelona: Corimbo, 1998.
Signatura: I* Ash
Argument: *la mare i el pare es reparteixen les tasques i l'educació dels infants.*
Àmbit: Coresponsabilitat domèstica
- Autor: Bodecker, N.M.
● Títol: **CORRE, MARIA, AFANYA'T.** (*)
Barcelona: Lumen, 2001.
Signatura: I* Bod
Argument: *la Maria ha de córrer per fer les tasques, ara que ja s'acosta l'hivern.*
Àmbit: Coresponsabilitat domèstica
- Autor: Butterworth, Nick.
● Títol: **LA MARE ÉS FANTÀSTICA.** (*)
Barcelona: Barcanova, 1992.
Signatura: I* But
Argument: *la mare pot fer de tot allò que es proposa.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autor: Cali, Davide.
●● Títol: **UN PAPÀ A MIDA .**
Baula, 2005.
Signatura: I* Cal
Argument: *una nena busca un pare a mida de la seva mare.*
Àmbit: Revisió d'estereotips i noves masculinitats

- Autora: Capdevila, Roser.
Títol: **COL·LECCIÓ LES TRES BESSONES. (*)**
Barcelona: Cromosoma, 2003.
Signatura: I* Cap
Argument: *tres germanes com a protagonistes de jocs i aventures.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autora: Cole, Babette.
Títol: **DOS DE TOT O COM DIVORCIAR-SE DE BON HUMOR.**
Barcelona: Destino, 1997.
Signatura: I* Col
Argument: *un nen i una nena decideixen que el millor per al pare i la mare és el divorci.*
Àmbit: Nous models de famílies
- Autora: Cole, Babette.
Títol: **LA MARE MAI NO EM VA DIR..(*)**
Barcelona: Serres, 2004.
Signatura: I* Col
Argument: *Una mirada de reüll als petits secrets de la vida.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autora: Cole, Babette.
Títol: **PELOS POR TODAS PARTES O LA HORMONA ALBOROTADA...**
Barcelona: Destino, 2000.
Signatura: I612Col
Argument: *Con creixen els nens i les nenes*
Àmbit: Igualtat de gènere
- Autora: Company, Mercè.
Títol: **LA NANA BUNILDA MENJA MALSONS.**
Barcelona: Associació de Mestres Rosa Sensat: Magenta, 2011.
Signatura: I* Com
Argument: *la Nana Bunilda vetlla per la gent i una bona part del seu temps se'l passa traient-los els malsons que no els deixen dormir tranquils.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autora: Cousins, Lucy.
Títol: **COL·LECCIÓ MAISY. (*)**
Barcelona: Serres, 2002
Signatura: I* Cou
Argument: *a la Maisy, una ratolina, li agrada conduir, jugar i fer de bombera.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autora: Herrera Castro, Carmen.
● Títol: *PIRATES I PIRULINS. (*)*
Bilbao: A Fortiori, 2005.
Signatura: I*Her
Argument: *narra les vacances d'un nen amb els seus dos tiets.*
Àmbit: Nous models de famílies

- ● Autora: Kulot, Daniela.
● Títol: *LEOPOLDO Y CASILDA.*
Vigo: Factoría K de Libros, 2007.
Signatura: I*Kul
Argument: *en Leopoldo i la seva mare conviden a l'amiga d'en Leopoldo, la Casilda, i el seu pare a casa seva.*
Àmbit: Coresponsabilitat domèstica i nous models de famílies

- Autor: Lenain, Thierry.
● Títol: *D'ON SURT AQUESTA NENA?.*
Barcelona: Baula, 2005.
Signatura: I* Len
Argument: *per a en Max les coses són molt clares: hi ha gent que té sirí i gent que no en té.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autora: Lindenbaum, Pia.
● Títol: *LA PETITA MESSI I EL SEU ESTIMAT ONCLE.*
Barcelona: Takatuka, 2009.
Signatura: I*Lin
Argument: *la petita Messi està gelosa de la nova parella del seu oncle.*
Àmbit: Nous models de famílies

- Autora: Navarrete, María.
● Títol: *AL PAÍS DE LES MARIETES. (**)*
Consell Comarcal del Bages: Edicions Zenobita
Signatura: I*Nav
Argument: *Les marietes són genials. És igual que siguin mascles o femelles totes fan de tot.*
Àmbit: Igualtat de gènere

- Autora: Newman, Lesléa.
● Títol: *PAULA TIENE DOS MAMÁS.*
Barcelona: Bellaterra, 2003.
Signatura: I* New
Argument: *la Paula té dues mares.*
Àmbit: Nous models de famílies

- Autor: Norac, Carl.
● Títol: *LA MEVA MARE ÉS MÀGICA.*
Sant Cugat del Vallès: Símbol, 2006.
Signatura: I* Nor
Argument: *una filla explica tot allò que arriba a fer la seva mare, que és màgica!*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autora: Olten, Manuela.
Títol: **TOTS UNS HOMES. (*)**
Barcelona: Serres, 2005.
Signatura: I* Olt
Argument: *els dos nens protagonistes es burlen dels costums de les nenes.*
Àmbit: Noves masculinitats
- Autor: Ortega, Juan.
Títol: **ENS AGRADEM!**
Vilanova i la Geltrú: Scena, 2004.
Signatura: I* Ort
Argument: *hi ha molts tipus de parelles... i totes s'estimen.*
Àmbit: Nous models de família
- Autora: Pomés Leiz, Juliet
Títol: **LA MARE SURT AQUESTA NIT.**
Barcelona: Tusquets, 2003.
Signatura: I* Pom
Argument: *una mare ha quedat amb les seves amistats, i el seu fill, en Simó, passarà la nit amb el seu oncle.*
Àmbit: Nous models de família
- Autora: Rius, Roser.
Títol: **LA CLARA TÉ UNA GRAN FAMÍLIA.**
Barcelona: Cruilla, 2005.
Signatura: I* Riu
Argument: *la Clara explica a l'escola totes les persones que formen part de la seva família.*
Àmbit: Nous models de família
- Autora: Turin, Adela.
Títol: **ARTUR I CLEMENTINA.**
Barcelona: Lumen, 2001.
Signatura: I* Tur
Argument: *l'Artur, el company de la Clementina, riu d'ella i dels seus somnis.*
Àmbit: Prevenció de la violència de gènere
- Autor: Urberuaga, Emilio.
Títol: **LA SELVA DE LA SARA.**
Barcelona: Baula, 2003.
Signatura: I* Urb
Argument: *la Sara és una nena molt valenta que viu a la selva envoltada pels seus amics els animals.*
Àmbit: Igualtat de gènere
- Autora: Wishinsky, Frieda.
Títol: **ONGA BONGA. (*)**
Barcelona: Joventut, 1999.
Signatura: I* Wis
Argument: *el germà de la protagonista és l'únic que sap com calmar-la, és qui millor la cuida.*
Àmbit: Coresponsabilitat domèstica
- **Igualtat de gènere**
- **Coresponsabilitat domèstica**
- **Revisió d'estereotips**
- **Nous models de famílies**
- **Noves masculinitats**
- **Prevenció de violència de gènere**

(*) Aquest llibre no el trobareu a la maleta viatgera. Podeu aconseguir-lo al fons de la sala infantil de la Biblioteca.

(**) Per al curs 2013-2014 només podreu disposar d'aquest llibre a la maleta viatgera.

**Contes per
a nens i
nenes de
7 a 10
anys**

- Autora: Álvarez, Blanca.
● Títol: **WITIKA, FILLA DELS LLEONS.**
Barcelona: Destino, 2005.
Signatura: I** Alv
Argument: *Witika és una nena què té molta por als lleons. Tot i així, cada matí se'n va sola a la font a buscar aigua. Un dia ensopega amb una lleona que li canvia la vida.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autor: Arnal, Txabi.
● Títol: **TRES GERMANES LLADRES. (*)**
Pontevedra: OQO, 2007.
Signatura: I** Arn
Argument: *les tres germanes Rocamora no coneixien cap altre ofici que el de robar. És un desig obsessiu el d'acumular riqueses, fins que descobreixen que no és or tot el que llueix.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autora: Baumbach, Martina.
● Títol: **ELS CAPS DE SETMANA VEIG EL PARE.**
Barcelona: Joventut, 2006.
Signatura: I** Bau
Argument: *el que més li agradava a en Miquel era ficar-se al llit amb el seu pare i la seva mare, fins que un dia els pares li diuen que han decidit separar-se.*
Àmbit: Nous models de famílies
- Autora: Brau Reig, Isabel.
● Títol: **SEGUINT EL FIL DE L'AIGUA. (*)**
Barcelona: Món 3, 2003.
Signatura: I** Bra
Argument: *per celebrar l'arribada de la primavera els nens i nenes d'una escola fan una festa, però uns fets inesperats desencadenen un munt d'aventures.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autora: Bridges, Shirin Yim.
● Títol: **EL DESIG DE LA RUBY.**
Barcelona: Serres, 2005.
Signatura: I** Bri
Argument: *en una antiga ciutat de la Xina viu la Ruby. Ella és diferent de totes les nenes del seu temps. En lloc de casar-se, està decidida a anar a la universitat, com fan els nois a casa seva.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autora: De Paola, Tomei.
● Títol: **OLIVER BUTTON ÉS UNA NENA. (**)**
Barcelona: Destino, 1999.
Signatura: I*De P.
Argument: *A l'Oliver Button li deien el nena perquè a ell no li agradava fer les coses que se suposa que fan els nens*
Àmbit: Revisió d'estereotips

7 a 10
anys

- Autor: Delgado, Josep.
Títol: **MAMITIS**
Barcelona: Baula, 2004.
Signatura: I** Del
Argument: *el Francesc és un nen molt exigent que vol que, cada dia, la mare li expliqui un conte, sense adonar-se'n que hi ha dies que no es pot fer tot el que ell vulgui.*
Àmbit: Coresponsabilitat domèstica
- Autora: Duran, Teresa.
Títol: **POTPETIT. (*)**
Caldes d'Estrac: Edicions del Pirata, 2004.
Signatura: I** Dur
Argument: *el reialme de Terramolsa hi ha un ogre que fa la vida insuportable als seus habitants. La reina està desesperada i no sap pas què cal fer. Però el pastor Potpetit sí que ho sap.*
Àmbit: Noves masculinitats
- Autor: Fernández Paz, Agustín.
Títol: **L'ESCOLA DELS PIRATES.**
Barcelona: Edebé, 2005.
Signatura: I** Fer
Argument: *aventures d'escolars en què la protagonista és la Marta, la més valenta de tota la classe.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autor: Fitzmaurice, Mick.
Títol: **MARCIAL MALPIÉS.**
Madrid: Anaya, 2005.
Signatura: I** Fit
Argument: *Marcial és un centpeus que sommia ser ballari.*
Àmbit: Noves masculinitats
- Autor: Gòrriz, Josep.
Títol: **LA CIRA.**
Barcelona : Barcanova, 2006.
Signatura: I** Gor
Argument: *la Cira és una noia lluitadora i aventurera. No té por de res i, encara que és petita, és capaç d'enfrontar-se a qualsevol cosa.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autor: Lalana, Fernando.
Títol: **EL LAGO DE LOS CISNES. (*)**
Madrid: Bruño, 1998.
Signatura: I** Lal
Argument: *nens ballarins i nenes que juguen al futbol.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autor: Lluch i Girbés, Enric.
● Títol: **NI OFICI NI BENEFICI**
Barcelona: Baula, 2006.
Signatura: I** Llu
Argument: *al Manel li ha arribat l'hora de trobar un ofici, però, com cap l'omple, la mare li fa provar totes les feines de la casa.*
Àmbit: Coresponsabilitat domèstica
- Autor: López Madrid, Josep Maria.
● Títol: **COL·LECCIÓ DE LA LAURA I EN JOAN.**
Barcelona: Generalitat de Catalunya.
Departament d'Innovació, Universitats i Empresa, 2007.
Signatura: I** Lop
Argument: *la Laura i en Joan fan servir els seus poders màgics per ajudar el personal investigador de diferents àmbits científics.*
Àmbit: Igualtat de gènere
- Autor: Lluch i Girbés, Enric.
● Títol: **L'EQUIP DELS ROSEGONS.**
Sant Adrià del Besòs: Bruño, 2004.
Signatura: I** Llu
Argument: *una noia i un noi que no poden jugar en cap equip de l'escola, organitzen un equip de bàsquet al qual podran apuntar-se tots els nens i nenes que vulguin.*
Àmbit: Igualtat de gènere
- Autor: Malo, Roberto.
● Títol: **LA TANGA I EL GRAN LLEOPARD.**
Barcelona: Comanegra, 2009.
Signatura: I** Mal
Argument: *la Tanga és filla del gran bruixot de la tribu dels toblongs. És la persona més ràpida i àgil del poblat, i també la més valenta.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autor: Mckee, David.
● Títol: **ODIO A MI OSITO DE PELUCHE I I HATE MY TEDDY BEAR.**
Barcelona: Anaya, 2006.
Signatura: IE Mac
Argument: *L'osset rosa i l'osset blau poden fer el mateix.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autora: Mendieta, María José.
● Títol: **L'AITOR TÉ DUES MARES.**
Barcelona: Bellaterra, 2006
Signatura: I** Men
Argument: *l'Aitor se sent discriminat a l'escola per tenir una família diferent.*
Àmbit: Nous models de famílies
- Autora: Moncó Rebollo, Beatriz.
● Títol: **LA MERCÈ VOL SER BOMBERA.**
Barcelona: Bellaterra, 2009.
Signatura: I** Mon
Argument: *la protagonista explica a la classe que de gran vol ser bombera.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

7 a 10
anys

- Autora: Moncó Rebollo, Beatriz.
Títol: **LOS HOMBRES NO PEGAN.**
Barcelona: Bellaterra, 2005
Signatura: I** Mon
Argument: *la família de l'Àlex ve a viure a l'edifici del Javier. Al cap d'uns dies descobrirà les diferències entre les dues famílies.*
Àmbit: Prevenció de la violència de gènere
- Autor: Navarrete, María.
Títol: **LA PETITA PUÇA. (**)**
Consell Comarcal del Bagès: Edicions Zenobita.
Signatura: I784Pet
Argument: *La petita puça és una artista de circs, li agrada la seva feina i és feliç. Però un dia les coses comencen a canviar.*
Àmbit: Prevenció de la violència de gènere
- Autora: Neuschäfer-Carlón, Mercedes.
Títol: **MEFI, SATA Y MONIO.**
Sevilla: Kalandraka, 2011.
Signatura: I** Neu
Argument: *en un bosc terrorífic, els tres germans protagonistes s'hauran d'enfrontar a tres germanastres impensablement més terribles que ells.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autor: Pujadó, Miquel.
Títol: **UN PRÍncep MASSA ENCANTAT I ALTRES PERSONATGES AMB PROBLEMES. (*)**
Barcelona: La Magrana, 2004.
Signatura: I** Puj
Argument: *un drac que voldria ser actor dramàtic, un príncep badoc, una princesa que es dedica obsessivament a desencantar granotes...Als personatges d'aquests contes de fades de vegades són una jungla sense pietat.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autora: Recheis, Käthe.
Títol: **SEIS RATONES Y SEIS LECHUZAS. (*)**
Madrid: Alfaguara, 2000.
Signatura: I** Rec
Argument: *dos germans que cuiden de la germana petita i ajuden a les tasques de la llar.*
Àmbit: Noves masculinitats
- Autora: Reixach, Laura.
Títol: **EN Ceba I EN PEBRE.**
Barcelona: Bellaterra, 2010
Signatura: I** Rei
Argument: *en Ceba i en Pebre són dos pingüins que volen tenir un fill. Un dia es troben un ou abandonat i se'n fan càrrec.*
Àmbit: Nous models de famílies

- Autor: Riddell, Chris.
● Títol: **COL-LECCIÓ OTTOLINA.**
Edició: Barcelona: Cruïlla, 2008-2010
Signatura: I** Rid
Argument: *l'Ottolina és una noia desperta, entremaliada i amb uns amics un tant especials que viuen unes històries d'allò més fantàstiques.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autora: Rudo, Marcy.
● Títol: **FA NEN O FA NENA?.**
Madrid: Alfaguara, 2002.
Signatura: I** Rub
Argument: *Quatre narracions en què les nenes fan aquelles coses que tradicionalment s'han considerat de nens.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autora: Rubio, Gabriela.
● Títol: **ELEMENTAL, QUERIDO NANO.**
Madrid: Mare Nostrum, 2008.
Signatura: I** Rub
Argument: *dos germans, nen i nena, que fan de detectius.*
Àmbit: Igualtat de gènere
- Autora: Santolaya Ruiz-Clavijo, Adoración.
● Títol: **LES DAMES DE LA LLUM.**
Barcelona: Destino, 2000.
Signatura: I** San
Argument: *tres dones són les que descobreixen com convertir la força de l'aigua en llum.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autora: Schröder, Patricia.
● Títol: **LA LEO ARMA UN BON SARAU.**
Barcelona: Baula, 2008.
Signatura: I** Sch
Argument: *la Leo i les seves amigues sempre tenen aventures i enigmes per resoldre.*
Àmbit: Igualtat de gènere
- Autor: Soler i Amigó, Joan.
● Títol: **LAS MUCHACHAS DEL MAÍZ. (*)**
Barcelona: Llibres a mida, 2004.
Signatura: I**Sol
Argument: *en una tribu indígena de Sud-amèrica són les dones les que fan els rituals perquè ploqui i creixi el blat de moro.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autor: Ugidos, Silvia [i] Valverde, Mikel.
● Títol: **EL MEU PARE ÉS MESTRESSA DE CASA. (*)**
Barcelona: La Galera, 2000.
Signatura: I** Ugi
Argument: *no tothom està fet de la mateixa pasta. Hi ha persones que són força particulars. I què? La diversitat és magnífica!*
Àmbit: Noves masculinitats

7 a 10
anys

- Autora: Winter, Jeanette.
Títol: **LA BIBLIOTECÀRIA DE BÀSSORA: UNA HISTÒRIA REAL DE L'IRAQ.**
Barcelona: Joventut, 2007.
Signatura: I** Win
Argument: *aquesta és un a història real sobre la lluita d'una bibliotecària per salvar el valuós fons de la seva biblioteca en un país fustigat per la guerra, on les dones tenen poc poder.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autora: Winter, Jeanette.
Títol: **L'ESCOLA SECRETA DE LA NASRIN: UNA HISTÒRIA REAL DE L'AFGANISTAN.**
Barcelona: Joventut, 2010.
Signatura: I** Win
Argument: *a l'Afganistan, després que els talibans es fessin amb el control, les nenes tenien prohibit anar a l'escola. Aquesta és la història real d'una nena, la Nasrin, a qui la seva àvia decideix portar a una escola secreta.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autors: Wojtowicz, Jen, Adams, Steve.
Títol: **EL JARDÍ DE L'HUG. (*)**
Barcelona: Intermón Oxfam, 2006.
Signatura: I** Woj
Argument: *un conte per trobar el poder de la diferència i de la imaginació. Una història que encoratja i diverteix alhora sobre el poder de la tendresa i el valor de l'acceptació.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- **Igualtat de gènere**
- **Coreponsabilitat domèstica**
- **Revisió d'estereotips**
- **Nous models de famílies**
- **Noves masculinitats**
- **Prevenió de la violència de gènere**

(*) Aquest llibre no el trobareu a la maleta viatgera. Podeu aconseguir-lo al fons de la sala infantil de la Biblioteca.

(**) Per al curs 2013-2014 només podreu disposar d'aquest llibre a la maleta viatgera.

**Contes per
a nenes i
nens
d'11 a 13
anys**

**11 a 13
anys**

- Autora: Anguera, Mercè.
Títol: **NO FOTIS, MARTA!**.
Barcelona: La Galera, 2009.
Signatura: I*** Ang
Argument: *la Marta té problemes amb les seves amigues perquè li agraden els jocs "de nens"*.
Àmbit: Igualtat de gènere

- Autora: Broseta, Teresa.
Títol: **LES COSTURES DEL MÓN.**
Barcelona: Bromera, 2005.
Signatura: I*** Bro
Argument: *la Marta i el seu cosí Pinxo han de recuperar unes agulles especials per cosir el món.*
Àmbit: Igualtat de gènere

- Autor: Dahl, Roald.
Títol: **JAMES I EL PRÉSSEC GEGANT. (*)**
Barcelona: La Magrana, 2003.
Signatura: I*** Dah
Argument: *Una història amb "un ventafocs", en James.*
Àmbit: Noves masculinitats

- Autor: Ende, Michael.
Títol: **MOMO**
Madrid: Alfaguara, 1988.
Signatura: JN End
Argument: *Una nena ha de lluitar tota sola contra els homes grisos: els lladres del temps.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autora: Funke, Cornelia.
Títol: **IGRAINE LA VALENTA.**
Barcelona: Columna, 2003.
Signatura: I*** Fun
Argument: *els pares de la Igraine són els millors mags de la regió, però ella no vol seguir els seus passos, sinó que vol pertànyer a una Cavalleria i lluitar en els tornejos.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autor: Gómez Cerdá, Alfredo.
Títol: **MARI PEPA Y EL CLUB DE LOS PIRADOS.**
Madrid: Macmillan, cop. 2009.
Signatura: I*** Gom
Argument: *Mari Pepa engresca al Juanan i al Víctor per viure una aventura inquietant i perillosa.*
Àmbit: Igualtat de gènere

- Autora: Hannigan, Katherine.
Títol: **IDA B: ...Y SUS PLANES PARA POTENCIAR LA DIVERSIÓN, EVITAR DESASTRES Y (POSIBLEMENTE) SALVAR EL MUNDO.(*)**
Barcelona: EntreLibros, 2005.
Signatura: I*** Han
Argument: *Ida B és una noia que pretén fer un món millor amb el seu comportament i les seves accions.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autor: Hernández, Pau Joan.
Títol: **ESPASES ALS LLIMBS.**
Barcelona: Cruïlla, 2008.
Signatura: I*** Her
Argument: *l'Òria és una jove valenta que juntament quatre amics organitza un joc de rol.*
Àmbit: Igualtat de gènere

- Autora: Lichtman, Wendy.
Títol: **SECRETS, MENTIDES I MATEMÀTIQUES.**
Barcelona: Estrella Polar, 2009.
Signatura: I*** Lic
Argument: *la vida de la Tess gira al voltant de la seva passió per les matemàtiques.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autora: Lienas, Gemma.
Títol: **COL·LECCIÓ L'EMI I EN MAX. (**)**
Barcelona: La Galera, 1999- 2007
Signatura: I*** Lie
Argument: *la col·lecció de l'Emi i en Max tracta d'una nena i el seu amic Max que acompanyen la mare de la noia en els seus viatges, en què passen coses extraordinàries.*
Àmbit: Igualtat de gènere

- Autor: Lluch i Girbés, Enric.
Títol: **A L'OMBRA DEL PEDRAFORCA. (*)**
Barcelona: Planeta & Oxford, 2006.
Signatura: I*** Llu
Argument: *les aventures d'una colla de nois i noies que se'n van a la natura de colònies, sense cobertura i embolicats fins al coll en una perillosa aventura de risc.*
Àmbit: Igualtat de gènere

- Autor: Lorman, Josep.
Títol: **DARK I ELS PIRATES DEL LLAC.**
Barcelona: Alfaguara, 2006.
Signatura: I*** Lor
Argument: *les aventures d'una colla d'amics i amigues que accepten un compromís que els obliga a fer de veritables detectius i a enfrontar-se a individus gens recomanables.*
Àmbit: Igualtat de gènere

- Autora: Orr, Wendy.
Títol: **L'ILLA DE LA NIM.**
Barcelona: Baula, 2008.
Signatura: I*** Orr
Argument: *la Nim viu amb el seu pare en una illa enmig de l'oceà, però un dia el seu pare desapareix i haurà d'espavilar-se completament sola.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autora: Orr, Wendy.
● Títol: **LA NIM AL MAR**.
Barcelona: Baula, 2009.
Signatura: I*** Orr
Argument: *la Nim s'ha d'arriscar per rescatar les seves amigues. La seva perillosa missió la porta a l'altra banda de l'oceà.*
Àmbit: Revisió d'estereotips
- Autor: Pla, Joan.
● Títol: **MUSSA, EL FILL DE BARBA-ROSSA**.
Barcelona: Baula, 2005.
Signatura: I*** Pla
Argument: *el protagonista del conte és fill d'un terrible pirata, en Barba-rossa. Mentre que el seu pare vol que continuï la saga i sigui també un pirata, en Mussa només està interessat pels llibres i per arribar a ser un gran escriptor.*
Àmbit: Noves masculinitats
- Autor: Puerto, Carlos.
● Títol: **VERO Y EL FANTASMA DE CANTERVILLE. (*)**
Zaragoza: Edelvives, 2005.
Signatura: I*** Pue
Argument: *el fantasma de Canterville viu en un immens i fosc castell. La Verònica haurà de descobrir el secret que amaga el fantasma. No és una tasca fàcil, però per a ella no és problema.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autor: Sorribas, Sebastià.
Títol: **LA MARINA A VILAFRUNS**.
Barcelona: La Galera, 2002.
Signatura: I*** Sor
Argument: *el trasllat de la ciutat al camp de la família de la Marina la fa descobrir jocs que ella pensava que només eren per a nens.*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autor: Valente, Catherynne M.
● Títol: **LA NIÑA QUE RECORRIÓ TIERRA FANTÁSTICA EN UN BARCO HECHO POR ELLA MISMA**.
Barcelona: Noguera, 2002.
Signatura: I*** Val
Argument: *Una nena de dotze anys que viu a Nebraska, té ganes de viure moltes aventures. Quan el vent Verd li proposa viatjar a sobre del llom*
Àmbit: Revisió d'estereotips

- Autor: Walliams, David.
Títol: **EL NOI DEL VESTIT**.
Barcelona: Estrella Polar, 2010.
Signatura: I*** Wal
Argument: *en Denis és un noi que té somnis i, un cop es decideix a seguir-los, les coses comencen a canviar al seu voltant.*
Àmbit: Noves masculinitats

- **Igualtat de gènere**
- **Coreponsabilitat domèstica**
- **Revisió d'estereotips**
- **Nous models de famílies**
- **Noves masculinitats**
- **Prevenció de la violència de gènere**

(*) Aquest llibre no el trobareu a la maleta viatgera. Podeu aconseguir-lo al fons de la sala infantil de la Biblioteca.

(**) Per al curs 2013-2014 només podreu disposar d'aquest llibre a la maleta viatgera.

A continuació hi trobareu una proposta bibliogràfica dirigida a famílies i docents per tal que pugueu ampliar informació relacionada amb la coeducació.

- ABRIL, P.; ROMERO A. *Gender Loops. Recursos para la implementación del género en la Educación Infantil*. Berlín: Dissens e. V.; Girona: Universitat de Girona, 2008.
- ABRIL, P.; ROMERO A. *Gender Loops. Introduciendo el género en los Planes de estudio de Educación Infantil*. Berlín: Dissens e. V.; Girona: Universitat de Girona, 2008.
- ABRIL, P.; BLASI, R.; ROMERO, A. "Cuidar: una manera de vivir. Experiencia coeducativa de centro". *Aula de Innovación Educativa* (2008), núm.176.
- ALTABLE VICARIO, Charo. "Coeducación Sentimental" *Cuadernos de Pedagogía* (2007), núm. 261, p. 64-68.
- ASKEW, S.; ROSS, C. *Los chicos no lloran. Sexismo en educación*. Barcelona: Paidós: 1991.
- BOTIA, F. [et al.]. *Sexualidad, identidad y afectividad. Cómo tratarlas en la escuela*. Barcelona: Graó, 2007.
- BROWNE, N; FRANCE, P. *Hacia una educación infantil no sexista*. Madrid: Ediciones Morata, 1988.
- BRULLET, Cristina; SUBIRATS, Marina. *La Coeducación*. Madrid: Secretaría de Estado de Educación. Plan para la Igualdad de Oportunidades Para Las Mujeres. Ministerio de Educación y Ciencia, 1991.

- FEMINARIO DE ALICANTE. *Elementos para una educación no sexista. Guía didáctica de la Coeducación*. Valencia: Víctor Orenge Editores, 1987.
- HERNÁNDEZ, G.; JARAMILLO, C. *La educación sexual de la primera infancia. Guía para madres, padres y profesorado de educación infantil*. Madrid: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte. Secretaría General de Educación y Formación Profesional, 2003.
- IMBERTI, J. *Violencia y escuela*. Buenos Aires: Paidós, 2001.
- LOMAS, Carlos. *¿Iguales o diferentes? Género, diferencia sexual, lenguaje y educación*. Barcelona: Paidós, 1999. (Paidós Educador, 149).
- LOMAS, Carlos. *Los chicos también lloran. Identidades masculinas, igualdad entre los sexos y coeducación*. Barcelona: Paidós, 2004. (Paidós Educador, 175).
- MORENO, Montserrat. *Cómo se enseña a ser niña: El sexismo en la escuela*. Barcelona: Icaria, 1993.
- SOLSONA, Núria. *La actividad científica en la cocina. Educación Primaria*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Instituto de la Mujer, 2002.
- SOLSONA, Núria; TOMÉ, A. [et al.]. *Cuinar, planxar i tenir cura d'altri a l'escola*. Barcelona: Octaedro, 2005.

- PÉREZ SANCHO, B. *Homosexualidad: secreto de familia: el manejo del secreto en familias con algún miembro homosexual*. Barcelona: Egales, 2005.
- SANTOS GUERRA, M.A. (Coord); ARENAS, M.G. [et al.]. *El harén pedagógico. Perspectiva de género en la organización escolar*. Barcelona: Graó, 2000.
- SIRGO TOYO, Elba. *¿Bellas o bestias?: las mujeres en el cine de dibujos animados: materiales didácticos para la coeducación*. Oviedo: Instituto Asturiano de la Mujer, 2004.
- SUBIRATS, Marina. *Con diferencia: las mujeres frente al reto de la autonomía*. Barcelona: Icaria, 1998.
- SUBIRATS, M.; BRULLETS, C. *Rosa y azul: la transmisión de los géneros en la escuela mixta*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1988.
- SUBIRATS, Marina; TOMÉ, Amparo. *La educación de niños y niñas. Recomendaciones institucionales y marco legal*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona. Institut de Ciències de l'Educació, 1992.
- TOMÉ, Amparo. "El uso coeducativo de la investigación-acción". A: TOMÉ, Amparo; RAMBLA, Xavier (ed.). *Contra el sexismo. Coeducación y democracia en la escuela*. Madrid: Síntesis, 2001.

- TOMÉ, Amparo; BONAL, Xavier. *Construir la escuela coeducativa. La sensibilización del profesorado*. Barcelona: Universitat Autònoma de Barcelona. Institut de Ciències de l'Educació, 1997.
- URRUZOLA, Mª José. *Introducción a la filosofía coeducadora*. Bilbao: Maite Canal, 1995.
- URRUZOLA, Mª José. *¿Es posible coeducar en la actual escuela mixta? Una programación curricular de aula sobre las relaciones afectivas y sexuales*. Bilbao: Maite Canal, 1995.

crédits

Ajuntament de Viladecans

a viladecans, TU eduques
projecte educatiu de ciutat

**Diputació
Barcelona**

Generalitat de Catalunya
Departament d'Economia i Coneixement
Secretaria d'Universitats i Recerca

**PUNT
D'INFORMACIÓ
I ATENCIÓ A LA DONA**
Consell Comarcal del Bages

